

Щерба Таїсія Миколаївна

(1943-2025)

**поетеса, прозаїк, літературний критик,
публіцист, редактор,
журналіст, активна громадська діячка**

Народилася 22 квітня 1943 року в робітничій сім'ї села Нижній Рогачик на Херсонщині.

У 1960 році закінчила десятирічку в селі Первомаївка.

У 1960-1962 роках навчалася заочно в Київському державному університеті на історико-філософському факультеті.

У 1962-1967 роках продовжила навчання в Херсонському державному педагогічному інституті імені Н.Крупської на філологічному факультеті (українська мова, література, музика та спів).

Працювала учителем української мови та літератури у школах міста Херсона, викладачем української літератури в Херсонському державному педагогічному інституті ім. Н.Крупської (нині ХДУ), 14 років викладала українську літературу та українознавство (за власною авторською програмою) в обласному ліцеї.

Відмінник народної освіти України (1982).

Двічі поспіль була першою переможницею Всеукраїнських конкурсів «Учитель року» (1994, 1995).

У 2004 році стала лауреатом конкурсу «Жінка року-2004» в номінації «Пані творчість».

Член Національної Спілки письменників України, Національної Спілки журналістів.

У 1996 році книжка «Світло земних оберегів» посіла I місце у Всеукраїнському конкурсі «Учитель - автор».

Авторка чотирьох збірок поезій, збірок повістей та оповідань, збірки оповідань і новел, двох збірок публікацій та методичних посібників про письменників рідного, трьох книжок із народознавства.

Нею написано 20 літературних портретів письменників-краян та відомих особистостей (композиторів, науковців, аграріїв, лікарів).

Упорядкувала декілька чисел альманахів „Степ”, «Таврія поетична» та антологію сучасної поезії Херсонщини „Вежі та вітрила”.

Пішла з життя 17 липня 2025 року.

Твори

1. Алгоритми аналізу художніх творів з української літератури : метод. посіб. – Херсон : Штрих, 2000. - 11 с.
2. Архіви пам'яті : повісті, оповідання, есе, замальовки / ред. М. О. Василенко, передм. І. П. Лопушинського. – Херсон : Штрих, 2005. - 156 с.

3. Бути людиною : повість / ред. М. І. Братан. - К. : Просвіта, 2004. - 91 с.
4. [Вірші] // Таврія поетична : альм. / ред., упоряд., бібліогр. довідки Т. М. Щерби; редкол.: М. І. Братан [та ін.]; ілюстр. А. І. Кичинського. – Херсон : Айлант, 2007. – С.148-156.
5. Добра зернини : поезії. – Херсон : Просвіта, 1999. - 30 с.
6. До джерел народної мудрості : нар. свята, звичаї та обряди : наук.-метод. посіб. із краєзнавства / ред. Л. П. Перешивайло; худож. А. Веніг. – Херсон : Просвіта, 2003. – 67 с.
7. Дотик душі : поезії / ред. М. І. Братан. – Херсон : Просвіта, 2002. - 55 с.
8. І стелиться рушник мого життя... : сонети / ред. М. І. Братан. – Херсон : Штрих, 2001. – 46 с.
9. Світло земних оберегів : опис звичаїв, обрядів, традицій, сценарії свят, виховних годин : наук.-метод. посіб. з українознавства. – Херсон : Просвіта, 2001. - 45 с.
10. Словом торкаючись душі : нариси, статті, есе, рецензії. – Херсон : Просвіта, 2002. - 71 с.
11. Розмай : оповід., нариси, есе, новели / ред. І. Лопушинський. - Херсон: Штрих, 2004. - 104 с.
12. Розстані : повісті / ред. М. І. Братан; худож. О. Чорнобель. - К. : Просвіта, 2007. – 171 с.
13. Цілющі острови духовності : література Таврійського краю : навч.-метод. посіб. для вчителів / ілюстр. Л. Васильєва.- Херсон : Айлант, 2001. - 183 с.
14. Українознавство в школі : опис звичаїв, обрядів, традицій, сценарії свят : метод. посіб. – Херсон : Просвіта, 1997. - 70 с.

Твори для дітей

15. Розумне кошеня : для дошк. та мол. шк. віку / ред. М. І. Братан. – Херсон : Штрих+, 2008. - 28 с.
16. Невичерпний дивосвіт : поезія, малюнки, легенди про квіти з мого саду / ред. М. О. Василенко. – Херсон : Просвіта, 2003. – 48 с.
17. Весела мозаїка : приказки, прислів'я, загадки, малюнки : кн. для дітей / ред. Е. Альварес; худож. Т. Крючковська; пер. англ. Н. Страмнова. – Херсон : Штрих+, 2009. - 81 с.

Літературні портрети

18. Валентин Стеренок : портр. митця / ред. М. І. Братан. – Херсон : Просвіта, 2004. - 39 с.
19. Валерій Кулик : літ. портр. – Херсон : Просвіта, 2002. - 32 с.
20. Валерій Тюкавкін. – Херсон : Айлант, 2008. – 98 с.
21. Василь Мелещенко : літ. портр. – Херсон : Просвіта, 2004. - 43 с.
22. Віктор Кузьменко : літ. портр. / ред. М. І. Братан. - К. : Просвіта, 2005. - 43 с.
23. Ігор Проценко : літ. портр. / ред. В. І. Жураківський. – Херсон : Айлант, 2006. – 64 с.
24. Євдокія Голобородько : літ. портр. особистості / ред. О. А. Павлик. – Херсон : Айлант, 2007. - 116 с.
25. Леонід Куліш : літ. портр. / ред. І. П. Лопушинський. – Херсон : Просвіта, 2002. - 31 с.
26. Леонід Марченко : літ. портр. / ред. М. І. Братан. – Херсон : Просвіта, 2003. - 59 с.
27. Літературний портрет Валерія Кашпрука. – Херсон : Айлант, 2008. – 136 с.
28. Микола Братан : літ. портр. / ред. В. П. Кулик. – Херсон : Просвіта, 2002. – 43 с.
29. Микола Василенко : літ. портр. / ред. І. П. Лопушинський. – Херсон : Просвіта, 2002. - 56 с.

30. Надія Врищ : літ. портр. особистості / ред. М. І. Братан. – Херсон : Айлант, 2007. – 68 с.
31. Наталія Коломієць : літ. портр. / ред. Л. В. Марченко. - К. : Просвіта, 2004. - 43 с.
32. Юрій Голобородько : літ. портр. / ред. М. І. Братан. - К. : Просвіта, 2005. - 55 с.
33. Яр Славутич : літ. портр. / ред. І. П. Лопушинський. – Херсон : Просвіта, 2003. - 87 с.

Про неї

34. Лупій, О. Світ через поезію / О. Лупій // Степ : літ.-худож. альм. № 15. – Херсон, 2007. - С.146-147.
35. Попова, Н. Подарунок шанувальникам поезії рідного краю / Н. Попова // Степ : літ.-худож. альм. № 15. – Херсон, 2007. – С.147.
36. Бриз, В. Трижды победившая смерть / В. Бриз // Херсон. вісник. - 2008. - 24 квіт. - С.15.

Довідкові видання

37. Щерба Таисия Николаевна // Элита Херсонской области: биографич. справ. / ред. С. М. Сухопаров. - Херсон : СЛАЖ, 2004. – С.629-630.

Бібліографічні видання

38. Вірю і надіюсь : до 60-річчя Т. М. Щерби: бібліограф. посіб. / ред. Коваль С. Д. - Херсон : 2003. – 20 с.